Р А Х У Н К О В А П А Л А Т А

Р І Ш Е Н Н Я

10 листопада 2026 року № 30-1

Київ

Про розгляд Звіту про результати аудиту відповідності на тему «Компенсація за знищене та пошкоджене війною житло – шлях від людини до держави»

Згідно зі статтею 98 Конституції України, статтями 7, 25, 26, 35, 36, 37 і 39 Закону України «Про Рахункову палату» розглянуто Звіт про результати аудиту відповідності на тему «Компенсація за знищене та пошкоджене війною житло – шлях від людини до держави».

За підсумками розгляду Рахункова палата

ВСТАНОВИЛА:

В умовах постійного нарощування бойової активності агресора та збільшення обсягу заподіяння збитків житловому сектору держава за підтримки іноземних партнерів створила дієвий механізм надання компенсації за пошкодження та знищення окремих категорій об’єктів нерухомого майна (далі – компенсація). Організація та виконання у 2024–2025 роках процесу надання компенсації частково відповідали вимогам нормативно-правових актів, однак відповідальні виконавці не змогли повною мірою забезпечити стабільність, прозорість і підзвітність реалізації цього процесу. При цьому ключова функція Державного реєстру майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України (далі – РПЗМ), як надійного джерела інформації про весь процес послаблювалася через порушення комісіями з розгляду питань щодо надання компенсації за пошкодження та знищення окремих категорій об’єктів нерухомого майна внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України (далі –

СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА
30-1 від 19.11.2026 10:45
Сертифікат 3C080BB109AB259804000000445438008 1D0F500
Підписувач Піщанська Ольга Станіславівна
Дійсний з 03.09.2026 13:54:12 по 03.09.2028 13:54:12

комісії), порядку розміщення в ньому відомостей і документів, а також через нестворення окремих функцій контролю та аналізу даних.

1. Механізм компенсації забезпечив ухвалення рішень та фінансування виплат за пошкодження та знищення окремих категорій об’єктів нерухомого майна в умовах воєнного стану, однак процес супроводжувався виявленими випадками порушення законодавства щодо строку розгляду заяв, застосування підстав для ухвалення рішень про зупинення їх розгляду та рішень про відмову у наданні компенсації. Нестворення деякими виконавчими органами сільської, селищної, міської ради комісій унеможливлювало реалізацію права на розгляд заяв та отримання компенсації. Нормативні та технічні бар'єри перешкоджали реалізації пріоритетного права на отримання компенсації після ухвалення рішення про її надання.

2. Нормативно-правова база процесу компенсації є динамічною та загалом достатньою, проте потребує подальшого вдосконалення. Дворівнева система правового регулювання (закони та підзаконні нормативно-правові акти) створює нерівні умови для реалізації прав громадян, оскільки правила надання компенсації за пошкодження майна, затверджені урядовим актом, є більш адаптованими до реалій, ніж правила надання компенсації за знищені об’єкти, визначені законом. Крім того, лише часткове відображення у законодавчих актах фактично застосованих автоматичних алгоритмів формування черговості та реєстрів обмежило право громадян на доступ до інформації. Справедлива, зрозуміла та конструктивно систематизована законодавча база має забезпечувати доступність інформації, прозорість усіх етапів процесу та рівні умови реалізації права на отримання компенсації.

3. Контроль Міністерства розвитку громад та територій України (далі – Мінрозвитку) (до 07.09.2024 – Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України) та виконавчих органів сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради, військових адміністрацій населеного пункту або військово-цивільних адміністрацій населеного пункту (далі – уповноважені органи) за перебігом процесу надання компенсації був недостатнім, аналіз проблемних питань його здійснення – фрагментарним. Аналітична діяльність Мінрозвитку та робота Групи підтримки єВідновлення, здійснені протягом 2024–2025 років, дали певні результати, проте недоліки у роботі комісій спостерігалися й надалі. Фрагментарний аналіз Мінрозвитку судових оскаржень не сприяв нормативно-технічній урегульованості виконання рішень судів у РПЗМ, а також розробленню превентивних заходів для мінімізації ризиків зловживань під час отримання компенсації. Загалом прослідковувався недостатній координаційно-адміністративний вплив Мінрозвитку в межах здійснення процесу надання компенсації на комісії. Значною мірою супровід процесу забезпечувався консультантами проєктів «Ремонт житла для відновлення прав і можливостей людей (HOPE)» та «HOME: Компенсація за знищене житло». Належна комунікація між усіма учасниками процесу та

СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА
30-1 від 19.11.2026 10:45
Сертифікат 3C080BB109AB2598040000004454380081D0F500
Підписувач Піщанська Ольга Станіславівна
Дійсний з 03.09.2026 13:54:12 по 03.09.2028 13:54:12

своєчасне реагування на загальнодержавні та внутрішньосуб'єктні ризики, пов'язані з його реалізацією, сприятимуть законності дій учасників на всіх його етапах.

4. Функціональні можливості РПЗМ забезпечують роботу учасників процесу, однак протягом 2024–2025 років не забезпечено технічної можливості безпосередньої інформаційної взаємодії з трьома інформаційними системами, що впливають на процес компенсації: Єдиним державним вебпорталом відкритих даних, Єдиною інформаційною системою Міністерства внутрішніх справ (далі – ЄІС МВС) та Єдиним державним реєстром ветеранів війни. Зокрема, незабезпечення такої взаємодії з ЄІС МВС призвело до додаткового документального навантаження на заявників та зумовлювало випадки відмови у наданні компенсації та зупинення розгляду заяв. Упровадження функціоналу верифікації інформації Інформаційно-аналітичною платформою електронної верифікації та моніторингу Міністерства фінансів України здійснювалося зі значною затримкою.

Недостатня залученість Мінрозвитку до виконання окремих функцій держателя РПЗМ та відсутність у функціоналі РПЗМ функцій, а саме контролю дедлайнів, оскаржень, вибірки прострочених заяв та оцінки нецільових коштів, унеможливлюють належний аналіз процесу та своєчасне усунення недоліків в умовах повної залежності учасників від роботи РПЗМ.

5. Інформаційна доступність законодавчо визначених відомостей про процес надання компенсації у період, охоплений аудитом, залишалася обмеженою. Мінрозвитку не забезпечило доступу до відповідних відомостей РПЗМ та інформації щодо наявності / відсутності грошових коштів на небюджетному рахунку Мінрозвитку на вебсайті установи. Створений вебсайт РПЗМ не мав належного інформаційного наповнення та технічного функціоналу. Ці недоліки фактично не перешкоджали реалізації права громадян України на отримання компенсації чи інформації про неї в інший спосіб, однак негативно впливали на інформаційну відкритість процесу.

З урахуванням викладеного Рахункова палата

ВИРІШИЛА:

1. Звіт про результати аудиту відповідності на тему «Компенсація за знищене та пошкоджене війною житло – шлях від людини до держави» (далі – Звіт) затвердити.

2. Це рішення і Звіт надіслати Верховній Раді України.

3. Це рішення і Звіт надіслати Комітетові Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури та Комітетові Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування і рекомендувати розглянути їх на своїх засіданнях.

СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА
30-1 від 19.11.2026 10:45
Сертифікат 3C080BB109AB259804000000445438008 1D0F500
Підписувач Піщанська Ольга Станіславівна
Дійсний з 03.09.2026 13:54:12 по 03.09.2028 13:54:12

4. Відомості про результати аудиту у формі рішення Рахункової палати і Звіт надіслати Кабінетові Міністрів України і рекомендувати доручити:

4.1. Міністерству з відновлення, інфраструктури та транспорту України, Міністерству у справах громад, територій та внутрішньо переміщених осіб України підготувати та внести в установленому порядку на розгляд Кабінету Міністрів України проєкти нормативно-правових актів, спрямованих на:

запровадження на рівні закону правил черговості розгляду заяв про надання компенсації за пошкодження окремих категорій об’єктів нерухомого майна й обчислення строків їх розгляду, визначення переліку осіб, які мають пріоритетне право на її отримання, а також підстав для відмови у наданні компенсації та зупинення розгляду заяви про її надання;

доповнення та уточнення переліку відомостей РПЗМ, впровадження функціональної можливості аналізу інформації щодо стану оскарження рішень уповноважених органів, прийнятих за результатами розгляду заяв про надання компенсації, а також визначення окремих правил надання такої інформації та технічної реалізації зазначеного у цьому реєстрі.

4.2. Рекомендувати виконавчим органам сільських, селищних, міських, районних у місті (у разі їх створення) рад, а військовим адміністраціям населеного пункту або військово-цивільним адміністраціям населеного пункту доручити здійснити наведені нижче заходи та поінформувати Рахункову палату про результати їх виконання до 01.04.2027:

зазначеним у додатку 4 до Звіту забезпечити утворення комісій з дотриманням вимог щодо їх складу та розміщення інформації про їх утворення та діяльність;

провести інвентаризацію рішень комісій щодо зупинення розгляду заяв про надання компенсації у частині відповідності підстав, які застосовуються, реальним обставинам та вжити заходів для недопущення виявлених недоліків щодо форми та змісту ухвалених рішень у подальшому;

проаналізувати місце розміщення інформації про комісії на офіційних вебсайтах уповноважених органів та у разі недостатньої доступності такої інформації забезпечити її розміщення на головній сторінці (home page) відповідного вебсайту.

5. Міністерству з відновлення, інфраструктури та транспорту України, Міністерству у справах громад, територій та внутрішньо переміщених осіб України рекомендувати:

5.1. Підготувати та внести в установленому порядку на розгляд Кабінету Міністрів України проєкти нормативно-правових актів, спрямовані на запровадження на рівні закону:

правил черговості розгляду заяв про надання компенсації за пошкодження окремих категорій об’єктів нерухомого майна і обчислення строків їх розгляду, переліку осіб, які мають пріоритетне право на її отримання, а також підстав для відмови у її наданні та зупинення розгляду заяви про її надання;

СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА
30-1 від 19.11.2026 10:45
Сертифікат 3C080BB109AB259804000000445438008 1D0F500
Підписувач Піщанська Ольга Станіславівна
Дійсний з 03.09.2026 13:54:12 по 03.09.2028 13:54:12

доповнення переліку підстав для відмов у наданні компенсації за знищення окремих об’єктів нерухомого майна обставиною неправильно зазначеного типу руйнувань та фактом відкликання заяви отримувачем.

Термін виконання – до 01 грудня 2027 року.

5.2. Підготувати та внести у встановленому порядку на розгляд Кабінету Міністрів України проєкти нормативно-правових актів, якими врегулювати, а Міністерству з відновлення, інфраструктури та транспорту України забезпечити технічну реалізацію у РПЗМ таких питань:

відображення інформації про пріоритетне право заявника на отримання компенсації та його верифікацію на всіх етапах розгляду заяви й до отримання компенсації включно;

визначення понять «нецільове використання» та «неефективне витрачання коштів компенсації за пошкодження окремих категорій об’єктів нерухомого майна» та відображення такого факту і суми у РПЗМ;

доповнення інформації (відомостей) та документів, які розміщуються у РПЗМ:

всіма категоріями рішень, прийнятих під час та за результатами розгляду заяв про надання компенсації, а також протоколами комісій з розгляду цих питань;

інформацією про факти оскарження рішення комісій та уповноважених органів в установленому порядку та порушення кримінального провадження стосовно осіб, які беруть участь у процесі;

даними щодо виконання рішень судів про скасування рішень уповноважених органів, прийнятих за результатами розгляду комісіями заяв про надання компенсації.

Термін виконання – до 01 грудня 2027 року.

5.3. Розробити та внести у встановленому порядку на розгляд і затвердження Кабінету Міністрів України проєкти відповідних нормативно-правових актів, якими врегулювати та передбачити:

обов’язковість здійснення аналізу стану оскарження у судах рішень уповноважених органів, прийнятих за результатами розгляду заяв про надання компенсації, а зазначеним органам – обов’язковість надання такої інформації Міністерству з відновлення, інфраструктури та транспорту України;

виключення неактуальних положень.

Термін виконання – до 01 травня 2027 року.

5.4. Провести аналіз та актуалізувати перелік інформаційних систем, з якими РПЗМ потребує взаємодії.

Термін виконання – до 01 січня 2027 року.

СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА
30-1 від 19.11.2026 10:45
Сертифікат 3C080BB109AB259804000000445438008 1D0F500
Підписувач Піщанська Ольга Станіславівна
Дійсний з 03.09.2026 13:54:12 по 03.09.2028 13:54:12

5.5. За результатами проведеного аналізу, у разі необхідності, внести зміни до відповідних нормативно-правових актів та забезпечити електронну інформаційну взаємодію, передбачену цими змінами.

Термін виконання – до 01 грудня 2027 року.

5.6. Розглянути питання щодо доповнення функціоналу РПЗМ технічними можливостями для інформаційної фіксації контрольного терміну закінчення строку розгляду заяви, ідентифікації заяв, які залишаються не розглянутими на відповідну дату, а також крайньої дати внесення до РПЗМ рішень комісій та їх затвердження уповноваженими органами.

Термін виконання – до 01 грудня 2027 року.

5.7. Забезпечити систематичне розміщення на офіційному вебсайті Міністерства з відновлення, інфраструктури та транспорту України інформації про наявність / відсутність грошових коштів для виплати компенсації на його небюджетному рахунку.

Термін виконання – до 01 квітня 2027 року.

5.8. Привести інформаційне наповнення та функціонал вебсайту РПЗМ у відповідність із вимогами нормативно-правових актів.

Термін виконання – до 01 грудня 2027 року.

6. Оприлюднити це рішення і Звіт на офіційному вебсайті Рахункової палати.

7. Контроль за виконанням цього рішення покласти на заступника Голови Рахункової палати Сергія Ключку.

Голова **Ольга ПІЩАНСЬКА**

СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА
30-1 від 19.11.2026 10:45
Сертифікат 3C080BB109AB259804000000445438008 1D0F500
Підписувач Піщанська Ольга Станіславівна
Дійсний з 03.09.2026 13:54:12 по 03.09.2028 13:54:12